

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 67/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti MIRCI, s. r. o., Švermova 1499, Galanta, právne zastúpenej advokátom JUDr. Ľubomírom Hnátom, advokátska kancelária, Guothova 20, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 34 Rob 248/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti MIRCI, s. r. o., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MIRCI, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 34 Rob 248/2012.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa so svojím nárokom (zaplatenie sumy 509,01 eur, zaplatenie úrokov z omeškania a nahradenie trov konania) 23. novembra 2012 obrátila na okresný súd, ktorému adresovala návrh na vydanie platobného rozkazu. Okresný súd 27. decembra 2012 platobný rozkaz sp. zn. 34 Rob 248/2012 vydal. Proti predmetnému platobnému rozkazu podal odporca ([REDACTED]) 23. januára 2013 odpor.

2.1 Podľa sťažovateľky posledným úkonom konajúceho okresného súdu vo veci bolo oznámenie z 12. februára 2013 o zaslaní kópie odporu podaného proti platobnému rozkazu. Podľa sťažovateľky k porušeniu jej ústavných práv došlo najmä tým, že okresný súd nekonal tak, aby bola vec v primeranej lehote prejednaná. Sťažovateľka poukazuje na v tom čase platné a účinné ustanovenie § 174 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého „ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie.“ Podľa sťažovateľky jej správanie je možné hodnotiť ako aktívne a súčinnosťné a svojím postupom nezaložila príčinu spomaleného postupu okresného súdu. V sťažovateľkinom prípade je podľa jej slov predmetná vec rozhodovaná okresným súdom od roku 2012 (4 roky) a do podania tejto ústavnej sťažnosti nebolo podľa nej orgánom s právomocou vo veci konať (t. j. okresným súdom) právoplatne rozhodnuté. Absenciou rozhodnutia vo veci sa sťažovateľka nachádza podľa jej slov v stave právnej neistoty. Doba, počas ktorej sa súdne konanie vedie, je podľa presvedčenia sťažovateľky aj vzhľadom na povahu a účel dotknutých ústavných práv neprimerane dlhá.

3. S poukazom na uvedenú argumentáciu sťažovateľka ústavnému súdu navrhla vydať tento nález:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Rob/248/2012 porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 34Rob/248/2012 konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 6.000 EUR (slovom šesťtisíc eur), ktorú mu je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 312,34 EUR (slovom tristotri eur a šesťnásť) na účet jej advokáta JUDr. Lubomíra Hnáta...“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

5. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo na to, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

5.1 Účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov vymedzil ústavný súd vo svojej skoršej judikatúre tak, že „účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu“ (II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je príkazom pre všetky štátne orgány na také konanie, ktoré vytvára právnu istotu pre subjekty práva. Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zákonodarca zabezpečuje prostredníctvom procesno-právnych inštitútov, ktoré sú štátne orgány vrátane všeobecných súdov povinné efektívne a vecne správne využívať.

5.2 Je však prirodzené a ústavný súd to už vo svojej judikatúre zdôraznil, že každé namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a ústavný súd akcentuje tri základné kritériá v súvislosti s namietanými priet'ahmi v konaní pred všeobecnými súdmi: zložitosť veci, správanie účastníkov konania a postup súdu (porov. napr. I. ÚS 3/00 alebo I. ÚS 7/02). Medzi kritériá, na ktoré ústavný súd tiež prihliada pri svojom rozhodovaní, patrí aj predmet sporu v posudzovanom konaní a význam sporu pre sťažovateľa (porov. napr. II. ÚS 32/02 alebo I. ÚS 19/00). Napokon ústavný súd tiež prihliada v konkrétnom prípade na čas trvania konania (porov. napr. I. ÚS 92/97), resp. na celkovú dĺžku konania (porov. napr. III. ÚS 123/02). Obdobne i Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo vzťahu k právu na prejedanie veci v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru skúma primeranosť lehoty (reasonable time) konania v rámci konkrétnych okolností prípadu aplikujúc pritom štyri základné kritériá pre posúdenie primeranosti danej lehoty: zložitosť veci, správanie sa sťažovateľa, postup štátnych orgánov a význam sporu pre sťažovateľa (pozri napr. Sürmeli v. Nemecko, č. 75529/01, rozhodnutie ESLP z 8. 6. 2006, bod 128; Frydlender v. Francúzsko, č. 30979/96, rozhodnutie ESLP z 27. 6. 2000, bod 43).

5.3 Ústavný súd je však v tomto prípade povinný sa pristaviť pri opravných prostriedkoch, ktoré sú sťažovateľke ako účastníčke konania pred okresným súdom k dispozícii. Sťažovateľka totiž nevyužila účinný prostriedok nápravy proti nečinnosti okresného súdu podaním sťažnosti pre porušovanie práva na prerokovanie veci bez

zbytočných prietáhov podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predsedovi okresného súdu (sťažovateľka v sťažnosti ani neuvádza, či tak učinila, ani nedôvodí, prečo uvedenú sťažnosť nepodala). Sťažovateľka nevyužila účinný prostriedok nápravy, ktorý jej ponúka právny poriadok, a preto je potrebné na sťažnosť adresovanú ústavnému súdu hľadieť ako na neprípustnú v zmysle § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, čo ústavnému súdu hic et nunc nedovoľuje skúmať naplnenie už uvedených kritérií v súvislosti s namietanými prietáhmi v konaní pred okresným súdom.

5.4 Ústavný súd dáva do pozornosti, že sťažovateľke žiadna právna prekážka nebráni podať opísanú sťažnosť na prietáhy predsedovi okresného súdu a v prípade následného nezjednania nápravy a presvedčenia sťažovateľky o porušovaní jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa opätovne obrátiť na ústavný súd so svojou (už procesne prípustnou) sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2018